

“กลวิธีการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ต๋ม” Techniques of using humor in Super Mum.

เพลงขวัญ พันธรส-ภู Pangkuan Pansaku* สปี อุณหะยา Sopee Untaya**

บทคัดย่อ

บทความนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ต๋ม จากโทรทัศน์ช่องเวิร์คพอยท์ จำนวน 50 ตอน ผลการศึกษาพบกลวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ต๋ม คือ การใช้ภาษาถิ่น การตัดคำ การใช้คำเลียนเสียง การใช้คำรุนแรง การเลี่ยงคำหยาบ การเล่นคำ การใช้คำต่างประเทศ และการสร้างคำใหม่ กลวิธีการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ต๋ม ประกอบด้วย กลวิธีเสียดสีประชดประชัน กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง กลวิธีการตั้งสมญานามให้กับบุคคล กลวิธีการใช้ภาษาแสดงภาพพจน์ กลวิธีความไม่เข้ากัน กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องล้อปดน กลวิธีการใช้ภาษาต่างประเทศปนคำไทย และกลวิธีล้อเลียน

คำสำคัญ: กลวิธีการแสดงอารมณ์ขัน, รายการซูเปอร์ต๋ม

Abstract

This article aims to study the techniques of using humor in Super Mum by studying the television network's Work Point of 50 clips. The results showed that the use of dialect, wrap word, mimic word, violence use, Avoidance coarse word, word play, the use of foreign words and the creation of new words. Techniques of using humor in Super Mum to consist of sarcasm, creating stories exaggerating, strategies is the nickname for the person, figures of speech, incompatibility, making a lewd, the techniques use foreign including the Thai language and parody.

Keywords: *Techniques of using humor, Super Mum.*

*นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** อาจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

*BA student, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

**Lecturer, Dr, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

บทนำ

สังคมในปัจจุบันมีความเครียดต่างๆ มากมายไม่ว่าจะเป็นปัญหาการทำงาน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการเรียน แม้กระทั่งปัญหาการเมือง ล้วนแต่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนในสังคม แต่อย่างไรก็ตาม การที่คนเราเกิดความเครียดก็ย่อมหาที่ผ่อนคลายเพื่อทำให้จิตใจสบาย เช่น การฟังเพลง ออกกำลังกาย การไปเที่ยวพักผ่อน และสิ่งที่สำคัญกับคนในปัจจุบันอีกประการหนึ่งนั่นก็คือ การรับสื่อบันเทิงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อทางวิทยุ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต การอ่านหนังสือ หรือแม้กระทั่งสื่อโทรทัศน์ที่สามารถเข้าถึงง่าย ดูได้ทุกเพศทุกวัย มีรายการต่างๆ ที่สามารถทำให้คลายเครียดได้

รายการวาไรตี้โชว์หรือรายการปิกนิกะบันเทิง มาจากคำว่า Variety ซึ่งหมายถึงรายการบันเทิงประเภทเบ็ดเตล็ดต่างๆ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และนิคม ทาแดง: 2530) เป็นรายการที่ได้รับความนิยมสูง รายการประเภทนี้ประกอบด้วยรูปแบบสัมภาษณ์บุคคลหรือรายการรูปแบบการพูด (Talk Show) รูปแบบดนตรี รูปแบบแสดงตลก รูปแบบการแข่งขันเกมโชว์ และรูปแบบการแสดงโชว์พิเศษต่างๆ

“ซูเปอร์หม่า” เป็นรายการวาไรตี้โชว์อีกรายการหนึ่งซึ่งสร้างความขบขันให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างมากของบริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งปัจจุบันแพร่ภาพการออกอากาศทุกวันอาทิตย์ เวลา 12.30-13.30 น. ทางช่องเวิร์คพอยท์ หมายเลข 23 เริ่มแพร่ภาพออกอากาศครั้งแรก วันอาทิตย์ที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2557 เวลา 20.15-21.15 น. โดยมีเพชรทาย วงษ์คำเหลา (หม่า จ๊กมก) เป็นพิธีกรดำเนินรายการ สร้างความขบขันให้กับผู้ชมได้ทุกสถานการณ์ ในแต่ละเทปจะเชิญแขกรับเชิญมา เช่น ดารา นักแสดง นักร้อง เน็ตไอดอล หรือคนที่กำลังมีกระแสในสังคมมาพูดคุยในรายการ โดยเนื้อหาการพูดคุยจะมีทุกเรื่อง นับเป็นจุดเด่นของรายการนี้ เป็นรายการที่คนในรายการจะทำอะไรก็ได้ คำพูด การใช้ภาษาเป็นกันเองไม่เห็นวิชาการแต่เน้นการเป็นตัวเองให้มากที่สุด โดยเป็นการใช้ภาษาในรายการที่สร้างความขบขันได้อย่างโดดเด่น มีทั้งการใช้คำคล้องจอง การเล่นคำและเสียง การดัดแปลงสำนวนต่างๆ ให้เป็นภาษาของตัวเอง การใช้ภาษาแปลกไปจากเดิม พิธีกรมีกลวิธีในการใช้ภาษาที่สามารถทำให้แขกรับเชิญร่วมสนุกและตอบโต้กันได้เป็นอย่างดี

การนำภาษามาเป็นเครื่องมือในการสร้างอารมณ์ขันนับเป็นการรักษาและเพิ่มเติมภาษาไทยให้คงงามกลายเป็นความเจริญด้านวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง เพราะภาษาเกิดจากคน (คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2508: 17) การใช้ภาษาเป็นหนึ่งในการกลวิธีสร้างความขบขัน ถือได้ว่าเป็นความสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่นำศึกษา เนื่องจากทำให้

มีประสบการณ์ มีวิธีการตีความสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้วงการแพทย์ก็ยังยืนยันว่าเสียงหัวเราะเป็นยารักษาโรคได้ เพราะการหัวเราะมีผลต่อกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันและฮอร์โมนต่อต้านความเครียด (กระดานสุขภาพ, 2548: 6) ปัจจุบันต่างประเทศก็ได้มีโครงการภาพยนตร์บำบัด ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าเรื่องตลกขบขันนั้นมีประโยชน์ต่อผู้ชม เพราะมีทั้งการใช้ภาษา การแสดงอารมณ์ที่ทำให้ผู้ชมคลายเครียดและมีความสุขได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการใช้ภาษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า
2. เพื่อศึกษากลวิธีการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษากลวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า เป็นรายการวาไรตี้โชว์ของบริษัทเวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) นำเสนอทางโทรทัศน์ช่องเวิร์คพอยท์หมายเลข 23 โดยมี นายเพชรทาย วงษ์คำเหลา (หม่า จ๊กมก) เป็นพิธีกรดำเนินรายการ แพร่ภาพการแสดงออกอากาศในวันอาทิตย์ เวลา 12.30 - 13.30 น. รวบรวมคลิปบันทึกการแสดงตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2561 จำนวนทั้งหมด 50 คลิป

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่าในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลคลิปวิดีโอของรายการซูเปอร์หม่า โดยเริ่มรวบรวมจากวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 - 15 เมษายน พ.ศ. 2561 จำนวน 50 คลิป และนำภาษาพูดในรายการมาบันทึกเป็นตัวอักษรภาษาไทย

2. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้น โดยใช้กรอบแนวคิดของ ธิตา โมสิกรัตน์ (2526: 427-438) แบ่งออกเป็นดังนี้

- 2.1.1 การใช้ภาษาถิ่น
- 2.1.2 การตัดคำ
- 2.1.3 การใช้คำเลียนเสียง
- 2.1.4 การใช้คำรุนแรง
- 2.1.5 การเลียงคำหยาบ
- 2.1.6 การเล่นคำ
- 2.1.7 การใช้คำต่างประเทศ
- 2.1.8 การสร้างคำใหม่

2.2 วิเคราะห์กลวิธีของการแสดงอารมณ์ชั้น โดยใช้กรอบแนวคิดของ ฉวาดา ชาญบัญญัติ (2551) แบ่งออกเป็นดังนี้

- 2.2.1 กลวิธีเสียดสีประชดประชัน
- 2.2.2 กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง
- 2.2.3 กลวิธีการตั้งสมญานามให้กับบุคคล
- 2.2.4 กลวิธีการใช้ภาษาแสดงภาพพจน์
- 2.2.5 กลวิธีความไม่เข้ากัน
- 2.2.6 กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องสับสน
- 2.2.7 กลวิธีการใช้คำต่างประเทศปนคำไทย
- 2.2.8 กลวิธีล้อเลียน

3. ชั้นสรุปและอภิปรายผล

4. ชั้นนำเสนอผลการวิจัย

นำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษา

กลวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นในรายการซูเปอร์หม่า มี 2 ประการ ดังนี้

1. การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นในรายการซูเปอร์หม่า
2. การใช้กลวิธีแสดงอารมณ์ชั้นในรายการซูเปอร์หม่า

ผลการศึกษาแต่ละด้านปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า แบ่งเป็น 8 ลักษณะดังนี้

1.1 การใช้ภาษาถิ่น

ในรายการซูเปอร์หม่า ส่วนใหญ่จะพบการใช้ภาษาถิ่นอีสาน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ดำเนินรายการคือนายเพชรทวย วงศ์คำเหลา เป็นชาวอีสาน จึงปรากฏคำภาษาถิ่นอีสาน ในการศึกษาครั้งนี้พบภาษาถิ่นในข้อความสนทนาจำนวน 11 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หม่า: มาเมืองไทยนานร้อยครั้บ

ไมเคิล: มาตนะละครั้บ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2561)

จากบทสนทนาข้างต้นมีการใช้ภาษาถิ่น คือ คำว่า ตนะ เป็นการใช้คำในภาษาอีสานหมายถึง นาน

1.2 การตัดคำ

การตัดคำในรายการซูเปอร์หม่าเป็นการตัดคำเดิมให้สั้นลงแต่ยังคงความหมายเดิมไว้ มีปรากฏในการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันจำนวน 4 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หม่า: นีส่หุกกันไซ่มั้ย

หอย: เตี่ยว งามจริงไม่หุกจะทำหรอ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560)

จากประโยคข้างต้นมีการตัดคำ คือ คำว่า หุก มาจากคำว่า สนุก

1.3 การใช้คำเลียนเสียง

การใช้คำเลียนเสียงเพื่อให้เกิดภาพ อารมณ์ และความรู้สึกล้อเลียนตาม เช่น การเลียนเสียงสัตว์ การเลียนเสียงดนตรี การเลียนเสียงธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น พบว่ามีจำนวน 11 คำ ดังตัวอย่างบทสนทนาต่อไปนี้

โรเบิร์ต: เคาะประตุให้เมี้ยเปิด

หม่า: เสียงเคาะ ดังไง

โรเบิร์ต: ปือกๆๆ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2560)

จากประโยคข้างต้นเป็นการใช้คำเลียนเสียงเคาะประตุ คือคำว่า ปือกๆๆ

1.4 การใช้คำรุนแรง

การใช้คำรุนแรงเป็นการใช้คำหยาบหรือคำไม่สุภาพ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความ รู้สึกไม่ดี เหมือนโดนต่อว่า แต่ทำให้เกิดอารมณ์ขันได้ พบว่ามีจำนวน 67 คำ ดังตัวอย่าง จากบทสนทนาต่อไปนี้

หม่า: แบ่งกันยังงี้ เงินอะ

เฟิร์ส: คนละ 2 บาท

หม่า: แล้วจะมาเล่นหาป้ามึงหรือ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561)

จากประโยคข้างต้นคำว่า มึง เป็นคำหยาบ

1.5 การเลี่ยงคำหยาบ

การเลี่ยงคำหยาบ ในรายการซูเปอร์หม่า เป็นการพูดที่ใช้คำหยาบแต่ไม่ ออกเสียง เพียงขยับปากพูดคำหยาบเท่านั้นพบว่ามีจำนวน 35 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หม่า: ชอบ 3 คนนี้ครับ

ดาว: ครับ

หม่า: เค้าไม่เอา ตีน ถีบหน้าก็บุญแล้ว

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2560)

คำว่า ตีน เป็นคำไม่สุภาพ หลีกเลี่ยงโดยการพูดไม่ออกเสียง

1.6 การเล่นคำ

การเล่นคำ เป็นการนำถ้อยคำมาดัดแปลงโดยวิธีต่างๆ เพื่อให้เกิดอารมณ์ ขัน เช่น การดัดแปลงส่วนประกอบของคำ การดัดแปลงพยัญชนะต้น สระ การสลับที่ของ ตัวสะกด การใช้คำพวน การพูดไม่ชัด ทำให้คล้องจอง เป็นต้น พบว่ามีจำนวน 36 คำ ดัง ตัวอย่างต่อไปนี้

ถ่วงอก: ถ้าเราไปวัดจะเจอเจดีย์หรือดีใจ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2560)

คำว่า เจดีย์ กับคำว่า ดีใจ เป็นการสลับคำหน้า-คำหลัง เป็นการเล่นคำ ให้สนุกขบขัน

1.7 การใช้คำต่างประเทศ

การใช้คำภาษาต่างประเทศ เป็นการใช้คำทับศัพท์ในภาษาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ ภาษาไทย ในที่นี้พบ 1 คำ เป็นภาษาอังกฤษ

ไมเคิล: ยู เซม เซม

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2561)

คำว่า ยู มาจากคำภาษาอังกฤษ you แปลว่า คุณ เขม มาจากคำ same แปลว่า เหมือน

1.8 การสร้างคำใหม่

การสร้างคำใหม่ เป็นการสร้างคำศัพท์ใหม่ขึ้นมา มีลักษณะแปลกกว่าคำศัพท์ที่ใช้กันทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นคำแสดงอารมณ์ พบว่ามีจำนวน 4 คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

อ้วน: เรารู้ว่ามิชอบผู้ชาย เราก็จะชอบซีให้ดูเค้าก็จะ วิ๊ดวิ๊ด กะตุ้วฮู้ว
(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560)

คำว่า วิ๊ดวิ๊ด กะตุ้วฮู้ว เป็นการสร้างคำใหม่โดยเกิดจากการแสดงอารมณ์ให้คนอื่นสนใจซึ่งไม่มีความหมาย

การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขั้นสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขั้นในรายการซูเปอร์หม่า

การใช้ภาษา	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
การใช้ภาษาถิ่น	11	6.15
การตัดคำ	4	2.37
การใช้คำเลียนเสียง	11	6.15
การใช้คำรุนแรง	67	39.64
การเลียงคำหยาบ	35	20.71
การเล่นคำ	36	21.30
การใช้คำต่างประเทศ	1	0.59
การสร้างคำใหม่	4	2.37
รวม	169	100

2. กลวิธีการแสดงอารมณ์ขั้นในรายการซูเปอร์หม่า

การแสดงอารมณ์ขั้นในรายการซูเปอร์หม่า มีกลวิธีในหลายลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 กลวิธีเสียดสีประชดประชัน

กลวิธีเสียดสีประชดประชันให้เกิดอารมณ์ขั้น โดยการใช้คำพูดกระทบกระเทียบ เสียดแทง ซึ่งบุคคลหนึ่งกล่าวต่ออีกบุคคลหนึ่งหรือเกี่ยวกับบุคคลนั้น อาจจะ

เป็นการตัดพ้อตัวเอง ตัดพ้อคนอื่น หรืออาจเป็นการยั่วล้อไปในทางสนุกสนาน พบว่ามีจำนวน 45 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หมา: ไม่ใช่หน้าที่ของพวกคุณ แหม หยิบจานหยิบอะไรเองเลย ผม
ท้อแท้จากการทำรายการเหลือเกินวันนี้

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2560)

จากข้อความข้างต้นเป็นการใช้กลวิธีเสียดสีประชดประชัน โดยการใช้คำว่า *ผมท้อแท้จากการทำรายการวันนี้เหลือเกิน* ที่จริงแล้วผู้พูดไม่ได้เหนื่อยแต่ต้องการประชดลูกน้องว่าเหนื่อย ท้อแท้ ด้วยน้ำเสียงที่หยอกล้อ

2.2 กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง

กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง เป็นการล้อเลียนให้สนุกสนานโดยสร้างเรื่องให้ผิดธรรมชาติเกินจากความเป็นจริง ไกลจากความเป็นจริง หรือไม่สามรถเป็นจริงได้ พบว่ามีจำนวน 16 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หมา: นี่ก็เพิ่งไปโรงพยาบาลมา เมียไปซื้อกระเบื้องเหยียบหัวนมตัวเองหัว
คะมำ

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2560)

ข้อความนี้ เป็นการสร้างเรื่องให้เกินจริงด้วยข้อความที่ว่า *เหยียบหัวนมตัวเองหัวคะมำ* เพราะมันเป็นไปไม่ได้ที่จะเหยียบหัวนมตัวเอง คนเราไม่สามารถที่จะมีนมยาวมาถึงเท้าได้ จึงสร้างเรื่องให้เกินจริงว่าเหยียบจนหัวคะมำ เป็นการล้อเลียนว่าเพราะมันใหญ่เกินไป

2.3 กลวิธีการตั้งสมญานามให้กับบุคคล

การตั้งสมญานามให้กับบุคคล ซึ่งไม่ใช่ชื่อจริง อาจมาจากชื่อเล่น ลักษณะท่าทาง บุคลิก หรือการกระทำของคนๆ หนึ่ง แล้วนำมาตั้งชื่อล้อเลียนเพื่อให้เกิดความสนุกสนานหรือมีอารมณ์ขัน พบว่ามีจำนวน 7 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หมา: ช่วงนี้พบกับนักร้องหนุ่มหน้าดี สไตส์เกาหลี ขี้ใจสาว คชา
นนนนท์

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2561)

ในข้อความข้างต้นหมาตั้งสมญานามให้กับชว่า *หนุ่มหน้าดี สไตส์เกาหลี ขี้ใจสาว* เพราะชชาเป็นหนุ่มหล่อหน้าตาเหมือนเกาหลี ชาว และมีเสน่ห์ จึงได้ฉายานี้

2.4 กลวิธีการใช้ภาษาแสดงภาพพจน์

การใช้ภาษาแสดงภาพพจน์ เป็นการใช้ภาษาเพื่อบรรยายให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น ทำให้เข้าใจง่ายสามารถจินตนาการตามได้ พบว่ามีจำนวน 13 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หม่า: มันไม่เหมือนเต็นท์อะ มันเหมือนโดนน้ำร้อนลวก

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560)

ข้อความนี้เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นภาพว่าไม่เหมือนคนเต็น แต่เหมือนคนที่โดนน้ำร้อนลวกแล้วชັกคั้นชັกงอ

2.5 กลวิธีความไม่เข้ากัน

กลวิธีความไม่เข้ากัน เป็นการนำคำที่ใช้ในบริบทหนึ่งมาใช้ในอีกบริบทหนึ่ง ทำให้เกิดความไม่เข้ากัน ทำให้เกิดอารมณ์ขันสนุกสนาน พบว่ามีจำนวน 8 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หม่า: เค้าให้ค่าตัวเยอะมัย

ศรธรรม: ประมาณ 6 หลัก

หม่า: โห

กบ: หลักกิโล

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2561)

จากบทสนทนาข้างต้นได้พูดถึงจำนวนเงินที่เป็นเงิน 6 หลัก แต่กบได้พูดถึงหลักกิโล ซึ่งคนละความหมาย จึงเป็นการใช้คำผิดบริบท

2.6 กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องสัปดน

การทำให้เป็นเรื่องสัปดน เป็นการใช้ภาษาในเชิงลามก หรือใช้คำต้องห้ามเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพื่อความสนุกสนาน พบว่ามีจำนวน 56 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

หม่า: น้ำหนักขึ้นมัยนี้

เอิร์น: ขึ้นเป็น 10 โลคะ

หม่า: ไม่เป็นไรพาแฟนบินบ่อยๆ ก็ลงเองแหละ

(แพร่ภาพออกอากาศวันที่ 20 มิถุนายน 2560)

จากบทสนทนาข้างต้น หม่าบอกว่าพาแฟนบินบ่อยๆ เดี่ยวก็ลงเอง ในความหมายของหม่าหมายถึงการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนตัวเองเดี๋ยวน้ำหนักก็ลง แต่หม่าใช้คำว่า บิน แทน

2.7 กลวิธีการใช้คำภาษาต่างประเทศปนคำไทย

กลวิธีการใช้คำภาษาต่างประเทศปนคำภาษาไทย ในรายการซูเปอร์ห่ม่า ส่วนใหญ่จะเป็นคำภาษาอังกฤษที่นำมาใช้ปนกับภาษาไทย พบว่ามีจำนวน 9 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

ตุ๊กกี้: หนูเป็นคนร่างหญิงแต่ใจชาย ความสวีทจะไม่มี

(แพร่ภาพออกอากาศวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560)

เป็นการใช้คำต่างประเทศคือ สวีท (sweet) แปลว่า หวาน

2.8 กลวิธีล้อเลียน

กลวิธีล้อเลียน เป็นการล้อเลียนคำพูด รูปร่าง กริยาท่าทาง การกระทำ ของบุคคลเพื่อให้เกิดอารมณ์ขันสนุกสนาน พบว่ามีจำนวน 43 ข้อความ ดังตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

ห่ม่า: ผมว่าจะแต่งเพลงกับอาจารย์ไนต์ซึกเพลงชื่อเพลงตามหาคูปอง

ไนต์: ตามหาคูปองน้องแพ้ท้องที่เชียงใหม่

(แพร่ภาพออกอากาศเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561)

จากบทสนทนาข้างต้น ไนต์ล้อเลียนห่ม่าโดยเอาเรื่องที่ถูกล้อเลียนในสังคมเรื่องเมียน้อยที่เชียงใหม่มาล้อเลียนให้เกิดความสนุกในรายการ

กลวิธีการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ห่ม่าสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงกลวิธีของการแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์ห่ม่า

กลวิธีของการแสดงอารมณ์ขัน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กลวิธีเสียดสีประชดประชัน	45	22.84
กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง	16	8.12
กลวิธีการตั้งสมญานามให้กับบุคคล	7	3.55
กลวิธีการใช้ภาษาแสดงภาพพจน์	13	6.60
กลวิธีความไม่เข้ากัน	8	4.06
กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องสัปดน	56	28.43
กลวิธีการใช้คำต่างประเทศปนคำไทย	9	4.57
กลวิธีล้อเลียน	43	21.83
รวม	197	100

บทสรุป

ผลการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นในรายการซูเปอร์หม่า ช่วงระยะเวลา ระหว่าง วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 - 15 เมษายน พ.ศ. 2561 จากคลิปบันทึกการแสดงจำนวน 50 คลิป สามารถสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นพบ 8 ประเภท การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นที่พบมากที่สุดคือ การใช้คำรุนแรง 67 คำ คิดเป็นร้อยละ 39.64 การเล่นคำ 36 คำ คิดเป็นร้อยละ 21.30 การเลียนคำหยาบ 35 คำ คิดเป็นร้อยละ 20.71 การใช้ภาษาถิ่นและการใช้คำเลียนเสียง 11 คำ คิดเป็นร้อยละ 6.51 การตัดคำและการสร้างคำใหม่ 4 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.37 และการใช้คำต่างประเทศ 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.59

การวิเคราะห์กลวิธีของการแสดงอารมณ์ชั้นพบ 8 ประเภท พบการใช้กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องสัปดนมากที่สุด 56 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 28.43 กลวิธีเสียดสีประชดประชัน 45 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 22.84 กลวิธีล้อเลียน 43 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 21.83 กลวิธีการสร้างเรื่องให้เกินจริง 16 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 8.12 กลวิธีการใช้ภาษาแสดงภาพพจน์ 13 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 6.60 กลวิธีการใช้คำต่างประเทศปนคำไทย 9 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.57 กลวิธีความไม่เข้ากัน 8 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 4.06 และ กลวิธีการตั้งสมญานามให้กับบุคคล 7 ข้อความ คิดเป็นร้อยละ 3.55

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เทปบันทึกภาพการแสดงในรายการซูเปอร์หม่าจำนวน 50 คลิป เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ถึง 15 เมษายน พ.ศ. 2561 ผลการศึกษาการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นในรายการซูเปอร์หม่า พบว่า การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นมีหลายลักษณะ สร้างความน่าสนใจกระตุ้นผู้ชมให้ติดตามชมการแสดง เป็นการใช้ภาษาที่คนรุ่นใหม่รู้จักและมีความเข้าใจ โดยเฉพาะการใช้คำบางคำที่วัยรุ่นนิยมใช้กันในการสื่อสาร เป็นการใช้ง่ายๆ ที่ไม่เป็นทางการ เน้นให้เข้าใจง่าย สื่อสารกับผู้ชมทั่วไปได้ มีการสร้างคำใหม่หรือประโยคใหม่ๆ ที่น่าสนใจ นอกจากการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ชั้นแล้วยังมีกลวิธีของการแสดงอารมณ์ชั้นที่หลากหลาย เช่น กลวิธีการทำให้เป็นเรื่องสัปดน กลวิธีเสียดสีประชดประชัน กลวิธีล้อเลียน ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพื่อสร้างอารมณ์ชั้นให้เกิดความสนุกสนานในรายการแสดง ดังที่ปวีรส มิษา (2561: 2308) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ความตลกที่สอดแทรกในรายการโทรทัศน์ต่างๆ ได้ผ่านกลวิธีการนำเสนอของผู้มีส่วนร่วมในรายการนั้น นักแสดงตลกมีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอระดับ

ความตลกขบขัน เน้นให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ขันแบบเกี่ยวกับภาษา ความรู้สึก หรือการเสียดสี
สังคม เข้ามาแทนมุกตลกที่ใช้ในวงเหล้า ถือได้ว่าเป็นจุดสำคัญในการยกระดับการแสดง
ตลกไทย อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของมุกตลกที่ใช้นำเสนอในสื่อต่างๆ ได้อีกด้วย

จากผลการศึกษาพบว่า การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า
สอดคล้องกับงานวิจัยของธิติสรณ์ ศรีธาดา (2542) ซึ่งศึกษาการใช้ภาษาในการแสดงตลก
โดยใช้ข้อมูลจากแถบวิดิทัศน์การแสดงของตลกซึ่งเผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2536-2539 จาก
26 คณะ จำนวน 52 ม้วน พบว่ามีการใช้ภาษาในการแสดงตลก 13 ลักษณะ ได้แก่ การ
เล่นคำ การใช้คำและอักษรย่อ การใช้คำหยาบและคำพวน การใช้คำสองแง่สองง่าม การ
ใช้สัญลักษณ์ การใช้ภาพพจน์ การใช้ภาษาถิ่นและภาษาต่างประเทศ การเล่นสำนวน การ
พูดขัดแย้งกับความจริง การเหยียดหยัน การประชดประชัน การถากถางแตกดัน การล้อ
เลียนและสถานการณ์ การใช้ภาษาทั้งหมดจะเน้นไปทางการใช้คำหยาบและประชดประชัน
เสียดสี มีการใช้คำที่รุนแรง ซึ่งเป็นการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายใช้สื่อสารได้ทั่วไป ส่วนกลวิธี
การแสดงอารมณ์ขันในรายการซูเปอร์หม่า สอดคล้องกับผลการศึกษาของชนัญญา ไย
ลลอบ (2544) ศึกษาเรื่องการสื่อสารอารมณ์ขันของนักแสดงตลกรายการโทรทัศน์ “ก่อนบ่าย
คลายเครียด” ผลการวิจัยพบว่า รายการก่อนบ่ายคลายเครียดใช้รูปแบบละครตลกนำเสนอ
โดยใช้ละคร ลิเก โขน ล้อเลียนละคร ภาพยนตร์ เกมโชว์ที่กำลังอยู่ในกระแสความนิยม ล้อ
เลียนประเด็นทางสังคมและการเมือง รวมไปถึงล้อเลียนวรรณคดี ละครพื้นบ้านทั้งของ
ไทยและต่างประเทศ ส่วนวิธีการแสดงตลกเป็นการนำเสนอแบบละครอาศัยโครงสร้างแบบ
กลุ่ม ซึ่งประยุกต์มาจากการสวดคฤหัสถ์ในอดีต และโครงสร้างของเนื้อหาเป็นโครงเรื่องที่
ยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดความหลากหลาย โดยการสื่ออารมณ์ขัน มีองค์ประกอบ คือ การเล่าเรื่อง
การแสดง และบทสนทนาของนักแสดงตลกในการแสดง นอกจากนี้ยังมีการประยุกต์องค์
ประกอบของการทำรายการโทรทัศน์ เช่น เครื่องแต่งกาย ฉาก อุปกรณ์การแสดง ดนตรี
และเสียงประกอบเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้ชม

บรรณานุกรม

- กระดานข่าวสุขภาพ. (2549, 22 มกราคม). หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, หน้า 6.
- คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2508). เอกสารประกอบการศึกษาวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัญญา ไยล่อ. (2544). การสื่อสารอารมณ์ขันของนักแสดงตลก รายการโทรทัศน์ ก่อนบ่ายคลายเครียด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ นิคม ทาแดง. (2530) ประเภทและรูปแบบรายการโทรทัศน์. เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิทยุโทรทัศน์ หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ญาติา ชามัญชัย. (2551). กลวิธีการใช้ภาษาในงานเขียนอารมณ์ขัน เกตุเสพย์สวัสดิ์ ปาล กวงศ์ ณ อรุณยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2526). เอกสารสอนชุดวิชาภาษาไทย 4: วรรณคดีไทย หน่วยที่1-7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธิดิสรณ์ ศรีธาดา. (2542). การศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาในการแสดงตลก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปวีรส มินา. (2561). กลวิธีการสร้างสรรค์ความตลกในรายการโทรทัศน์ไทย. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(3), 2308.

